

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

L E G E A

protejării monumentelor istorice

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art.1.- (1) Prezenta lege reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice.

(2) În sensul prezentei legi monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României și care sunt semnificative pentru cultura și civilizația națională și universală.

(3) Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile în Lista Monumentelor Istorice conform procedurii prevăzute în prezenta lege.

Art.2.- (1) Monumentele istorice constituie parte integrantă a patrimoniului cultural național și sunt protejate prin lege.

(2) Protejarea monumentelor istorice este de interes public; în condițiile legii, intervențiile asupra monumentelor istorice pot constitui cauză de utilitate publică.

(3) În sensul prezentei legi, prin protejare, se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea social-economică și culturală în viața colectivităților locale.

(4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc, prin lege, măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.

(5) Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică instituite potrivit legii.

Art.3.- Conform prevederilor prezentei legi pot fi protejate, sub titlul de monument istoric, următoarele categorii de bunuri imobile situate supraterran, subteran sau subacvatic:

a) **MONUMENT:** construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare și de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturii cultural-istorice remarcabile din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

b) **ANSAMBLU:** grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic, de construcții urbane sau rurale, împreună cu terenul aferent, care formează o unitate delimitată topografic, ce constituie o mărturie cultural-istorică remarcabilă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

c) **SIT:** teren delimitat topografic cuprinzând acele creații ale naturii sau creații ale omului în cadru natural, care sunt mărturii cultural-istorice remarcabile din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.

Art.4.- (1) Monumentele istorice pot aparține domeniului public sau privat al statului ori al județelor, orașelor și comunelor sau pot fi proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice.

(2) Dreptul de proprietate asupra monumentelor istorice aparținând domeniului public este inalienabil, imprescriptibil și insesizabil; potrivit legii,

aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate sau închiriate, în condițiile legii, numai cu avizul Ministerului Culturii.

(3) Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(4) Asupra monumentelor istorice aflate în circuitul civil se exercită dreptul de preemțiune al statului sau al autorităților administrației publice locale numai în ce privește vânzarea-cumpărarea acestora și în condițiile prezentei legi.

(5) În condițiile legii, în vederea protejării monumentelor istorice se poate proceda, în cazuri extreme, la strămutarea acestora.

(6) Monumentele istorice care se află pe teritoriul României și care sunt proprietatea altor state sunt protejate în condițiile prevederilor prezentei legi.

Art.5.- (1) Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin proprietarilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativ teritorială în care se află situat monumentul istoric ori autorităților administrației publice centrale, după caz.

Art.6.- (1) Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii este autoritatea administrației publice centrale de specialitate, care răspunde de elaborarea strategiilor și normelor specifice de protejare a monumentelor istorice și care urmărește aplicarea lor.

(3) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și administratorii acestora, precum și cu

instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijină, în condițiile legii.

Art.7.- (1) Organismul științific de specialitate cu atribuții și competențe specifice în domeniul protejării monumentelor istorice este Comisia Națională a Monumentelor Istorice.

TITLUL II

PROTEJAREA MONUMENTELOR ISTORICE

Capitolul I

Monumentele istorice

Art. 8. - (1) În Lista Monumentelor Istorice se înscriu:

a) în grupa A: monumentele istorice care prin valoare sunt reprezentative pe plan național pentru patrimoniul cultural și care include și monumentele istorice declarate de valoare universală;

b) în grupa B: monumentele istorice care prin valoare sunt reprezentative pentru patrimoniul cultural în plan local.

(2) Înscrierea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii, conform prevederilor prezentei legi.

(3) Monumentele istorice înscrise în grupele prevăzute la alin. (1) și aflate în proprietate publică pot fi declarate, potrivit legii, ca fiind de interes public național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului, și, respectiv, hotărâre a consiliilor locale și județene, la propunerea Ministerului Culturii.

Art.9.- (1) Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, prin care se urmărește conservarea integrată a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural și care să nu permită alterarea percepției monumentului.

(2) Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii.

(3) În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de

urbanism aprobate și avizate conform legii.

(4) Procedura de delimitare și instituire a zonelor de protecție se stabilește de către Ministerul Culturii, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.10.- (1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

(2) Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

(3) Exproprierea monumentelor istorice nu poate fi inițiată și nici o servitute nu poate fi instituită și aplicată monumentelor istorice și zonelor lor de protecție fără avizul emis de Ministerul Culturii.

(4) Aplicarea de servituți care au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție este interzisă.

Art.11.- (1) Orice intervenție asupra monumentelor istorice și a imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se face numai în condițiile prevăzute în prezenta lege.

(2) Desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

Capitolul II

Clasarea și evidența monumentelor istorice

Art.12.- (1) În sensul prezentei legi, prin clasare se înțelege procedura prin care unui bun imobil i se conferă regimul de monument istoric.

(2) Evidența monumentelor istorice cuprinde procedura de alcătuire a listei, precum și consemnarea informațiilor științifice și tehnice privind monumentele istorice, cât și a tuturor intervențiilor umane și a modificărilor naturale ale acestora survenite în decursul timpului; acestea alcătuiesc baza de date a monumentelor istorice.

(3) Clasarea și evidența monumentelor istorice se realizează în conformitate cu prevederile prezentei legi și potrivit normelor metodologice de clasare și evidență.

Art.13.- (1) Procedura de clasare se declanșează, indiferent de regimul de proprietate al bunului imobil respectiv, de către serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii, în conformitate cu prevederile legii, din oficiu sau la propunerea:

- a) proprietarului bunului imobil;
- b) primarului localității ori a consiliului local sau județean pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;
- c) prefectului județului pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;
- d) membrilor Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice, membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și membrilor Comisiei Naționale de Arheologie;
- e) asociațiilor și fundațiilor, legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice analizează dosarul de clasare întocmit de către serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii, hotărăște și, după caz, înaintează ministrului culturii propunerea de clasare.

(3) Bunul imobil se clasează prin ordin al ministrului culturii.

(4) Ordinul de clasare emis de ministrul culturii sau hotărârea de neclasare adoptată de Comisia Națională a Monumentelor Istorice se comunică proprietarului sau titularilor de alte drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale, în termen de cel mult 11 luni de la data declanșării procedurii de clasare.

Art.14.- (1) Serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii au obligația de a comunica neîntârziat declanșarea procedurii de clasare, după caz, proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil.

(2) De la data comunicării către proprietar sau către titularul de alte drepturi reale a declanșării procedurii de clasare, și până la publicarea ordinului de clasare, dar nu mai mult de 12 luni, bunul imobil în cauză nu poate fi modificat, desființat, strămutat sau expropriat și nu poate face obiectul unor servituți sau al unei autorizări de construire, fără avizul Ministerului Culturii.

Art.15.- (1) Contestația la decizia de clasare sau neclasare poate fi depusă de proprietarul bunului imobil în cauză, în termen de 30 de zile de la data primirii comunicării, la Ministerul Culturii, contestația se rezolvă în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(2) În perioada rezolvării contestației, bunului imobil în cauză i se aplică prevederile art. 14 alin. (2); în cazul în care contestatarul nu este mulțumit de răspunsul primit, acesta se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

(3) În cazul în care, prin votul a 2/3 din membri, Comisia Națională a Monumentelor Istorice își susține hotărârea inițială de clasare sau de neclasare, ministrul culturii este îndreptățit să respingă contestația.

(4) La data respingerii contestației, ordinul de clasare al ministrului culturii rămâne definitiv.

(5) În cazul în care ordinul de clasare al ministrului culturii nu este contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după 30 de zile de la comunicarea sa în scris proprietarului și autorităților administrației publice locale.

(6) La data adoptării deciziei de neclasare efectele aplicării prevederilor art. 14 alin. (2) încetează; reluarea procedurii de clasare nu poate interveni înainte de 3 ani, în absența descoperirii unor elemente noi care să o justifice.

(7) În situația introducerii unei acțiuni în contencios administrativ împotriva ordinului de clasare, până la emiterea unei hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile, asupra bunului imobil în cauză se aplică prevederile art. 14 alin. (2).

Art.16.- (1) Ordinul de clasare rămas definitiv este publicat în termen de 15 zile de la emitere, de către serviciul descentralizat al Ministerului Culturii, în Monitorul Oficial al României și într-un ziar cu acoperire națională, precum și într-un ziar cu acoperire locală din județul în care se află bunul imobil respectiv.

(2) Calitatea de monument istoric a bunului imobil respectiv se înscrie, de către proprietar, fără taxă, în cartea funciară în termen de 30 de zile de la publicarea ordinului de clasare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art.17.- (1) În termen de 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de clasare, serviciul descentralizat

al Ministerului Culturii stabilește și comunică proprietarului „Obligația privind folosința monumentului istoric“, act prin care sunt stabilite condițiile și regulile de utilizare sau exploatare și de întreținere a bunului imobil în cauză;. „Obligația privind folosința monumentului istoric“ însoțește actele de proprietate, de concesiune sau închiriere, pe tot parcursul existenței imobilului în cauză.

(2) „Obligația privind folosința monumentului istoric“ este servitute constituită în folosul imobilului și se înscrie în cartea funciară de către proprietar, în termen de 30 de zile de la comunicarea ei.

(3) Procedura de întocmire și aprobare, precum și conținutul „Obligației privind folosința monumentului istoric“ sunt stabilite de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice și, după caz, de Comisia Națională de Arheologie, prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului culturii, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.18.- (1) Monumentele istorice și zonele lor de protecție sunt evidențiate în planurile urbanistice generale și în toate celelalte documentații de urbanism și, respectiv, de amenajare a teritoriului.

(2) Calitatea de monument istoric este marcată, în mod obligatoriu, pe bunul imobil, printr-un însemn amplasat de către reprezentanții primăriei, în conformitate cu normele metodologice de semnalizare a monumentelor istorice.

Art.19.- (1) În sensul prezentei legi, prin declasare se înțelege procedura de eliminare din Lista Monumentelor Istorice a unui bun imobil, sau numai a unei părți din acesta.

(2) Declasarea monumentelor istorice urmează aceeași procedură ca cea de clasare. Ea este declanșată din oficiu în oricare din situațiile următoare:

- a) descărcarea de sarcină arheologică, în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie;
- b) dispariția monumentului istoric.

Art.20.- (1) Potrivit dispozițiilor prezentei legi, schimbarea grupei de înscriere a monumentelor istorice în Lista Monumentelor Istorice se decide de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice la propunerea motivată a membrilor Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice, a membrilor

Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau după caz, a membrilor Comisiei Naționale de Arheologie.

(2) Schimbarea grupei este validată prin ordin al ministrului culturii și intră în vigoare odată cu publicarea sa în Monitorul Oficial al României, conform prevederilor art. 22 alin. (2).

(3) Schimbarea grupei se comunică în scris, de către serviciul descentralizat al Ministerului Culturii, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a ordinului, proprietarului sau titularului de alte drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale din unitatea administrativ teritorială în care se afla bunul imobil în cauză.

Art.21.- (1) Clasarea de urgență este procedura excepțională prin care un bun imobil aflat în pericol iminent de distrugere sau de alterare fizică este înscris în Lista Monumentelor Istorice, dacă îndeplinește criteriile de clasare, în vederea luării măsurilor urgente necesare salvării sale.

(2) Declanșarea procedurii de clasare de urgență se face, de îndată, de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice, în situațiile și prin procedurile stabilite prin normele metodologice de aplicare a legii.

(3) Împotriva ordinului de clasare de urgență, proprietarul se poate adresa instanței de contencios administrativ numai în situația în care propunerea de clasare de urgență a fost făcută de o persoană fizică sau juridică alta decât proprietarul.

(4) Până la soluționarea litigiului, bunului imobil în cauză i se aplică dispozițiile art. 14 alin. (2).

Art.22.- (1) Lista Monumentelor Istorice este elaborată de către Oficiul Național al Monumentelor Istorice și este avizată de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice și, după caz, de Comisia Națională de Arheologie.

(2) Lista Monumentelor Istorice este aprobată prin ordin, de către ministrul culturii, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și se reactualizează la fiecare 5 ani.

(3) Modificările Listei Monumentelor Istorice se operează în condițiile alineatelor precedente și se publică de asemenea în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 15 de zile de la aprobare.

(5) Lista Monumentelor Istorice stă la baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice.

Capitolul III Intervenții asupra monumentelor istorice

Art.23.- (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de Ministerul Culturii.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice, sunt:

a) toate lucrările de cercetare, construire, extindere, reparare, consolidare, conservare, restaurare, amenajări peisagistice, precum și orice alte lucrări care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice, inclusiv reparațiile curente, lucrările de întreținere și iluminarea interioară și exterioară de siguranță și decorativă;

b) executarea de mulaje după componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale modului de folosință a monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare.

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) intervențiile efectuate în regim de urgență, cu condiția ca acestea să fie reversibile.

(4) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile enumerate la alin. (2) sunt eliberate numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și al celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(5) Autorizațiile prevăzute la alin. (4), emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule.

(6) „Obligația privind folosința monumentului istoric” face parte integrantă din Cartea tehnică a construcției; în situația în care aceasta nu există, „Obligația privind folosința monumentului istoric” ține locul documentației tehnice de utilizare a bunului imobil, în condițiile legii.

Art.24.- Intervențiile ce se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar se află în ansambluri, situri, sau zone de protecție

ale monumentelor istorice, se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii, al Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art.25.- (1) Toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a modului de folosință, întreținere sau reparații curente, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate al imobilului, se fac sub inspecția și controlul propriu al Ministerului Culturii și a serviciilor sale descentralizate, cu personal atestat și agreat, în condițiile legii.

(2) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările, până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.

(3) Expertizarea structurală a monumentelor istorice și verificarea tehnică a proiectelor de consolidare a monumentelor istorice se face numai de către experți și verificatori tehnici atestați de către Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului pentru cerințele prevăzute în legislația specifică privind calitatea construcțiilor și de către Ministerul Culturii, pentru exigențele specifice domeniului monumentelor istorice.

Art.26.- În perioada efectuării cercetărilor arheologice și până la luarea deciziei finale asupra materialului arheologic descoperit, de către instituțiile abilitate, conservarea lucrărilor la monumentele istorice în cauză, precum și a mărturiilor arheologice descoperite revine atât responsabilului științific al șantierului arheologic, cât și instituției organizatoare, conform avizului Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor sale descentralizate, în funcție de grupa în care monumentul istoric este înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Art.27.- (1) Conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice rămase decoperitate se face de către autoritățile administrației publice locale, sub coordonarea unor specialiști și experți atestați în condițiile legii.

(2) Programul de conservare al monumentelor istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice în grupa A este avizat de către Ministerul Culturii, iar cel al monumentelor istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice în grupa B este avizat de către serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii.

TITLUL III

INSTITUȚII ȘI ORGANISME DE SPECIALITATE CU ATRIBUȚII ÎN PROTEJAREA MONUMENTELOR ISTORICE

Capitolul I

Instituții

Art.28.- (1) Ministerul Culturii asigură aplicarea strategiei naționale, respectarea prevederilor legale și a normelor și metodologiilor din domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Ministerul Culturii asigură îndeplinirea angajamentelor statului asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția monumentelor istorice la care România este parte.

(3) Ministerul Culturii reprezintă statul în relația cu proprietarii de monumente istorice și cu titularii de alte drepturi reale asupra acestora.

(4) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Ministerul Culturii organizează compartimente de specialitate în aparatul propriu și instituții subordonate, având drept atribuții activitățile de cercetare, evidență, clasare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

Art.29.- (1) În vederea protejării monumentelor istorice, pe baza strategiei elaborate de către Comisia Națională a Monumentelor Istorice, și după caz, de către Comisia Națională de Arheologie, Ministerul Culturii îndeplinește direct sau prin instituțiile sale subordonate următoarele atribuții:

a) organizează sistemul național de cercetare, evidență, elaborare de reglementări tehnice, de supraveghere și inspecție a monumentelor istorice, și avizează reglementările tehnice cu aplicabilitate pentru domeniul monumentelor istorice, în cazul în care ele sunt elaborate de alte autorități decât Ministerul Culturii;

b) conferă, prin ordin al ministrului culturii, regimul de monument istoric imobilelor clasate și instituie zonele lor de protecție;

c) publică Lista Monumentelor Istorice în Monitorul Oficial al României și o actualizează, periodic;

d) instituie cadastrul monumentelor istorice;

e) face propuneri pentru cuprinderea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare finanțării cheltuielilor pentru protejarea monumentelor istorice;

f) emite avizele de specialitate necesare eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile de orice natură asupra monumentelor istorice;

g) emite avizul de specialitate privind regulamentele de construcție din zonele de protecție a monumentelor istorice;

h) colaborează la elaborarea secțiunilor Planului de Amenajare a Teritoriului Național care au ca obiect monumentele istorice și emite avizele de specialitate privind Planurile de Amenajare a Teritoriului Județean;

i) emite avizele de specialitate necesare eliberării autorizațiilor de construire sau desființare pentru imobilele aflate în zonele de protecție a monumentelor istorice până la aprobarea în condițiile legii a documentațiilor de urbanism pentru zonele respective;

j) emite avizele de specialitate privind planurile urbanistice generale ale localităților care cuprind monumente istorice, privind planurile urbanistice zonale pentru zonele protejate care cuprind monumente istorice, precum și privind planurile urbanistice de detaliu care au ca obiect monumente istorice sau imobile din zona lor de protecție;

k) inițiază, atunci când este necesar, și, respectiv, solicită consiliilor județene, exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice de grupa A, respectiv a celor de grupa B, în vederea salvării acestora de la distrugere și degradare;

l) coordonează prin diriginți de specialitate în condițiile legii, lucrările de conservare și restaurare a monumentelor istorice, atunci când intervențiile sunt finanțate în totalitate sau în proporție de cel puțin 51% din fondurile alocate de către Ministerul Culturii;

m) asigură inspecția și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, cât și controlul propriu al șantierelor având drept obiect monumentele

istorice, indiferent de regimul de proprietate și grupa monumentului istoric, de natura operațiunilor și de sursa lor de finanțare;

n) constată contravenții și aplică sancțiuni prin împuterniciții săi și ia măsurile corespunzătoare de sesizare a organelor de cercetare penală în cazul infracțiunilor;

o) instituie pentru domeniul protejării monumentelor istorice, Registrul specialiștilor, Registrul experților și verifcatorilor tehnici, precum și Registrul agenților economici autorizați, în condițiile legii;

p) emite pentru domeniul protejării monumentelor istorice atestatul de specialist, atestatul de expert și atestatul de verifcator și emite certificatul de agreere pentru verifcatorii tehnici, experții tehnici, responsabili tehnici cu execuția, responsabililor cu urmărirea comportării construcțiilor și diriginții de specialitate atestați de Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului în conformitate cu Regulamentul privind atestarea specialiștilor, a experților și verifcatorilor tehnici din domeniul protejării monumentelor istorice, aprobat prin ordin al ministrului culturii;

q) avizează, potrivit legii constituirea agenților economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări asupra monumentelor istorice;

r) colaborează cu Ministerul Educației Naționale, Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului și cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale în organizarea și funcționarea sistemului național de educație, pregătire și perfecționare a specialiștilor și meseriașilor din domeniul protejării monumentelor istorice;

s) susține, în condițiile legii, programe și proiecte de revitalizare și punere în valoare a monumentelor istorice, hotărăște strategii și cofinanțează programe și publicații pentru animarea culturală și stimularea interesului public față de monumentele istorice;

ș) elaborează, împreună cu Ministerul de Interne, normele de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice;

t) stabilește, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, măsurile speciale de protecție a monumentelor istorice, în caz de conflict armat;

ț) colaborează cu instituțiile culturale subordonate și cu autoritățile publice locale la realizarea planurilor și la luarea măsurilor de prevenire a distrugerilor cauzate de dezastrele naturale;

u) instituie și controlează amplasarea însemnului distinctiv care atestă regimul de monument istoric al unui bun imobil, în vederea protejării sale în timp de pace sau conflict armat;

v) avizează implicarea organizațiilor neguvernamentale în domeniul protejării monumentelor istorice și colaborează cu acestea, în condițiile legii, la realizarea de programe și proiecte de protejare a monumentelor istorice;

w) asigură funcționarea, logistica, secretariatul tehnic permanent și sediul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și al Comisiei Naționale de Arheologie și editează publicațiile acestora;

x) colaborează cu organisme internaționale interesate și participă în cooperare cu acestea la finanțarea programelor de protejare a monumentelor istorice;

y) exercită, în numele statului, dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice, în vederea protejării acestora, precum și asupra imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice, în vederea păstrării integrității fizice a cadrului construit și natural al monumentelor istorice;

z) instituie și acordă, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, și, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, titlul și statutul de „Oraș istoric” sau „Sat istoric”, în conformitate cu prevederile normelor metodologice de clasare a monumentelor istorice.

(2) Pentru eliberarea avizelor prevăzute la alin (1) lit. f), g), i), j) și v) nu se percep taxe sau tarife.

(3) Pentru eliberarea atestatelor, certificatelor de agreere și avizelor prevăzute la alin (1) lit. p) și q) se percep tarife care se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii.

Art.30.- (1) Prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național se reorganizează în Oficiul Național al Monumentelor Istorice, ca instituție publică în subordinea Ministerului Culturii.

(2) Principalele atribuții ale Oficiului Național al Monumentelor Istorice sunt :

a) elaborarea și actualizarea Listei Monumentelor Istorice și a evidenței monumentelor istorice;

b) administrarea fondurilor provenite de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii cu destinația efectuării lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice, cu excepția fondurilor pentru creditele prevăzute la art. 54 alin. (3) lit. a);

c) fundamentarea științifică a deciziilor și avizelor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice privitoare la clasarea și evidența monumentelor istorice, la intervențiile asupra lor, în zonele lor de protecție cât și în zonele protejate care conțin monumente istorice;

d) elaborarea de normative și metodologii pentru domeniul monumentelor istorice.

(3) Oficiul Național al Monumentelor Istorice gestionează baza de date, arhiva, fototeca, fondul cartografic și biblioteca monumentelor istorice, realizează cadastrul monumentelor istorice și studii pilot pentru monumente istorice, editează Revista Monumentelor Istorice și Buletinul Monumentelor Istorice, precum și alte publicații de specialitate.

(4) În realizarea atribuțiilor sale, Oficiul Național al Monumentelor Istorice poate încheia contracte de colaborare cu persoane fizice sau juridice de specialitate.

Art.31.- (1) Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului se reorganizează în Eforia Monumentelor Istorice, ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii, finanțată din venituri extrabugetare și alocații acordate de la bugetul de stat.

(2) Organizarea și funcționarea Eforiei Monumentelor Istorice se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Principalele atribuții ale Eforiei Monumentelor Istorice sunt:

a) fundamentarea necesarului de credite, propunerea priorităților și evaluarea, în conformitate cu normele elaborate de către Ministerul Culturii și aprobate prin hotărâre a Guvernului, a documentațiilor prezentate de persoanele de drept privat, în vederea obținerii de credite fără dobândă, cu dobândă redusă sau cu dobânda pieței, pentru efectuarea de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute;

b) gestionarea, prin acordarea de credite, în conformitate cu prevederile alin. 3 lit. a), în regim extrabugetar, a sumelor provenite din aplicarea Timbrului Monumentelor Istorice, instituit potrivit prevederilor art. 55 din

prezenta lege, precum și din alte surse cu aceeași destinație, obținute în condițiile legii; sumele încasate din rambursări de credite și plăți de dobânzi se utilizează în sistem revolving, cu același scop;

c) administrarea, în numele Ministerului Culturii, cu toate drepturile și obligațiile care decurg din aceasta, de monumente istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului, altele decât cele administrate de instituții publice aflate în subordinea Ministerului Culturii, în vederea protejării acestora; concesionarea și închirierea de monumente istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului sau achiziționate în numele statului de către Ministerul Culturii;

d) editarea și comercializarea de publicații privind protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice;

e) realizarea de alte activități aducătoare de venituri, pe care le gestionează în regim extrabugetar.

Art.32.- (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în vederea protejării monumentelor istorice, prin hotărâre a Guvernului la propunerea Ministerului Culturii, în cadrul serviciilor descentralizate ale Ministerului Culturii se constituie Serviciul monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu.

(2) Organizarea serviciilor monumentelor istorice se face prin preluarea atribuțiilor și fondului documentar din domeniu de la Oficiile județene și al Municipiului București pentru Patrimoniul Cultural Național.

Capitolul II

Comisia națională a monumentelor istorice

Art.33.- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se reorganizează structura și modul de funcționare ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice elaborează sau, după caz, avizează strategiile, metodologiile, normativele și măsurile tehnico-științifice din domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este formată din specialiști în domeniul protejării și punerii în valoare a monumentelor istorice, în sensul prezentei legi.

(4) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este compusă din 31 de membri și este condusă de către un președinte.

(5) Comisia Națională a Monumentelor Istorice funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(6) La propunerea președintelui Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și cu aprobarea, prin vot, a membrilor acesteia, sunt aleși, ca membri de onoare ai comisiei, specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de recunoaștere internațională din domeniul cercetării și protejării monumentelor istorice.

(7) Funcționarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este asigurată de către Ministerul Culturii.

Art.34.- (1) Autoritatea deciziilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este garantată prin prezenta lege și este asigurată prin reglementarea organizării și funcționării sale.

(2) În conformitate cu prevederile regulamentului său de organizare și funcționare, atribuțiile și activitatea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se realizează prin lucrări în plen, prin lucrări pe secțiuni de specialitate sau prin activitatea Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice.

(3) Secțiunile de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt conduse de către un președinte de secțiune, ales din rândul membrilor acesteia, care este, de drept, vicepreședinte al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(4) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, împreună cu vicepreședinții și secretarul, formează Biroul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(5) Deciziile plenului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau ale Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice, ale secțiunilor și biroului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se iau, de regulă, cu majoritatea simplă de voturi, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege.

Art.35.- (1) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice conduce activitatea acesteia, o reprezintă pe plan național și internațional, și face parte de drept din Consiliul Științific al Oficiului Național al Monumentelor Istorice și din Consiliul de Administrație al Eforiei Monumentelor Istorice.

(2) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este ales prin vot secret de către membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice din rândul membrilor acesteia și are, de la data alegerii sale, un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit consecutiv, o singură dată.

(3) Propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice privind persoana președintelui acesteia se înaintează ministrului culturii care poate să o aprobe sau să o respingă, motivat, o singură dată.

(4) În cazul în care prin votul a 2/3 din totalul membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aceasta își susține propunerea nominală inițială, este validată prin ordin al ministrului culturii.

Art.36.- (1) Componenta Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se reînnoiește o dată la 3 ani, cu până la o treime din numărul membrilor eligibili, pe baza criteriilor hotărâte de Comisia Națională a Monumentelor Istorice și validate prin ordin al Ministrului Culturii.

(2) Propunerile de noi membri se fac din rândul specialiștilor și experților din domeniul protejării monumentelor istorice, de către :

- a) Academia Română;
- b) Ministerul Culturii;
- c) Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului;
- d) Ministerul Educației Naționale;
- e) organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice înaintează lista membrilor care își încheie mandatul conform alin. (1), precum și lista persoanelor ce urmează să completeze Comisia Națională a Monumentelor Istorice, în conformitate cu prevederile alin. (2).

(4) Lista noilor membri ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se înaintează ministrului culturii care o aprobă sau o poate returna, motivat, o singură dată, Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(5) În cazul în care, prin votul a 2/3 din totalul membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aceasta își susține lista nominală inițială, ministrul validează, prin ordin, noii membri.

(6) La solicitarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, la lucrările acesteia participă, cu rol consultativ, responsabilii serviciilor de specialitate ale Ministerului Culturii, după caz.

(7) Funcția de secretar al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este îndeplinită de către șeful compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii.

Art.37.-(1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice are următoarele atribuții principale:

a) formulează și avizează, din punct de vedere științific, strategia națională de protejare a monumentelor istorice;

b) fundamentează din punct de vedere științific normele și metodologiile din domeniul protejării monumentelor istorice, care se aprobă prin ordin al ministrului;

c) decide clasarea și stabilirea grupelor monumentelor istorice;

d) avizează, din punct de vedere științific, criteriile de atestare a specialiștilor și experților din domeniul monumentelor istorice, criteriile de agreere a experților și verficatorilor tehnici atestați de către Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului și criteriile de avizare a constituirii agenților economici cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;

e) desemnează reprezentanți în Consiliul Științific al Oficiului Național al Monumentelor Istorice și în Consiliul de Administrație al Eforiei Monumentelor Istorice;

f) avizează secțiunile de specialitate din Planul de Amenajare a Teritoriului Național, elaborate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice;

g) avizează Planurile Urbanistice Generale ale localităților care cuprind monumente istorice, Planurile Urbanistice Zonale ale zonelor protejate care cuprind monumente istorice, precum și regulamentele de construire aferente acestora, iar în absența unor astfel de documentații de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate, Planurile Urbanistice de Detaliu care au drept obiect monumentele istorice sau imobilele din zona lor de protecție;

h) avizează studiile de fundamentare istorică și din domeniul monumentelor istorice, care urmăresc definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate de patrimoniu construit, precum și reglementările generale de amenajare a teritoriului acestora;

i) avizează documentațiile tehnice privind intervențiile asupra monumentelor istorice;

j) avizează documentațiile tehnice privind intervențiile asupra imobilelor din zonele de protecție a monumentelor istorice, în cazurile în care, pentru aceste zone, nu există un regulament urbanistic avizat și aprobat conform legii;

k) formulează prioritățile lucrărilor de protejare a monumentelor istorice în vederea fundamentării sumelor necesare ce urmează să fie alocate în acest scop de la bugetul de stat, examinează și avizează prioritățile de finanțare din fondurile aprobate prin buget, precum și modificările survenite în alocarea lor pe parcursul anului bugetar;

l) avizează propunerile de achiziții de monumente istorice, ce se realizează prin Ministerul Culturii;

m) avizează contractele Oficiului Național al Monumentelor Istorice privind intervențiile asupra monumentelor istorice;

n) propune monumente istorice pentru Lista Patrimoniului Cultural și Natural Mondial, precum și pentru Lista Patrimoniului Mondial în Pericol elaborate de UNESCO;

o) controlează aplicarea deciziilor sale, luate în conformitate cu prevederile prezentei legi de către Oficiul Național al Monumentelor Istorice, Eforia Monumentelor Istorice și serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii;

p) sesizează organele competente pentru aplicarea de sancțiuni și luarea de măsuri de protejare ca urmare a constatărilor controalelor efectuate de către membrii săi, potrivit procedurilor stabilite de prezenta lege și a regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice;

q) analizează contestațiile și sesizările legate de activitatea de protejare a monumentelor istorice;

r) avizează programele de pregătire a specialiștilor și planurile de învățământ și specializare în domeniul protejării monumentelor istorice;

s) reprezintă România în cadrul organismelor internaționale de specialitate similare.

(2) Atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice menționate în alin. (1) la lit. d), g), h), i), j), o) și p) pot fi delegate secțiunilor sau Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice în condițiile stabilite de regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Art.38.- (1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se reînființează Comisiile Zonale ale Monumentelor Istorice ca organisme științifice în teritoriu ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(2) Numărul, teritoriul de competență, organizarea și funcționarea comisiilor zonale ale monumentelor istorice sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, elaborată de Ministerul Culturii.

Art.39.- În domeniul protejării monumentelor istorice, proprietarii acestora au obligații și beneficiază de drepturile stabilite prin prezenta lege și prin alte acte normative; aceste drepturi pot fi cesionate de către proprietari deținătorilor cu orice titlu ai monumentelor istorice.

TITLUL IV

RESPONSABILITĂȚILE PROPRIETARILOR DE MONUMENTE ISTORICE ȘI ALE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Capitolul I

Obligațiile și drepturile proprietarilor de monumente istorice

Art.40.- (1) În scopul protejării monumentelor istorice, proprietarii și titularii de alte drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați :

a) să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi și a „Obligației privind folosința monumentului istoric“, conform art. 17;

b) să asigure paza monumentelor istorice și să ia măsuri pentru apărarea împotriva incendiilor;

c) să înștiințeze, în scris, serviciul descentralizat al Ministerului Culturii sau primarul orașului ori comunei respective, în termen de 5 zile de la constatare, orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d) să înștiințeze, în scris, serviciul descentralizat al Ministerului Culturii sau primarul orașului ori comunei respective, în termen de 5 zile de la constatare, descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior; până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar pentru nu mai mult de 15 zile, proprietarul este obligat să asigure păstrarea descoperirilor;

e) să permită accesul specialiștilor desemnați de serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii, în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, și de expertizare a monumentelor istorice; în cazul proprietarilor care sunt persoane fizice, accesul va fi posibil numai cu acordul acestora;

f) în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura și cercetarea arheologică aferentă;

g) să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23;

h) să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări conform prevederilor legale, numai cu persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte obligativitatea respectării tuturor condițiilor și termenelor de execuție cuprinse în avizul de specialitate;

i) să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută el însuși lucrări de întreținere curentă, precum și orice alte intervenții, conform prevederilor prezentei legi;

j) să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de către persoane juridice abilitate în condițiile prezentei legi;

k) să permită montarea și să întrețină însemnul și sigla de „Monument Istoric“;

l) să comunice și să obțină avizul serviciului descentralizat al Ministerului Culturii pentru programul, capacitatea de vizitare și condițiile

oferite vizitatorilor în cazul în care, din inițiativa proprie, proprietarii pun monumentele istorice la dispoziția publicului pentru vizitare sau alte activități.

(2) În cazul în care, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. 1 lit. e) proprietarii monumentelor istorice constată producerea unor pagube, aceștia au dreptul la o justă despăgubire, ce intră în sarcina instituțiilor care au realizat cercetarea sau expertizarea, în termen de 60 de zile de la încheierea acestor acțiuni.

(3) În situația înstrăinării, închirierii sau concesiunii imobilelor, monumente istorice, proprietarii acestora au următoarele obligații și drepturi:

a) să notifice viitorului proprietar, chiriaș sau concesionar, regimul juridic al monumentului istoric pe care îl dețin și „Obligația privind folosința monumentului istoric“;

b) să solicite serviciului descentralizat al Ministerului Culturii pe teritoriul unității administrativ - teritoriale al căreia se află respectivul monument istoric, eliberarea neîntârziată a „Obligației privind folosința monumentului istoric“, în cazul în care aceasta nu este elaborată;

c) să înștiințeze, în scris, intenția de a înstrăina monumentul istoric, prefectul județului, în cazul în care monumentul istoric este clasat în grupa A, sau, după caz, primarul localității unde se află amplasat monumentul istoric, în cazul în care monumentul istoric este clasat în grupa B, în vederea exercitării dreptului de preemțiune al statului, sau, respectiv, al unității administrativ - teritoriale, în condițiile prezentei legi;

d) să înștiințeze, în scris, serviciul descentralizat al Ministerului Culturii, cu privire la schimbarea proprietarului sau a administratorului, în termen de 15 zile de la data legalizării actelor de înstrăinare, cesiune sau partajare și să transmită acestuia o copie a actelor.

Art.41.- (1) Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, statul sau autoritățile administrației publice locale, după caz, sunt obligate să asigure, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, sprijin științific, tehnic, și de specialitate, în condițiile legii.

(2) Sprijinul prevăzut la alin. (1) se oferă pe baza convențiilor încheiate între părți care stipulează condițiile de acordare, utilizare și de retragere a acestuia.

(3) Sprijinul statului este acordat prin intermediul Ministerului Culturii.

(4) Asistența științifică se realizează prin acces la evidențele de specialitate privind monumentele istorice deținute, consultanță, elaborarea de cercetări, studii și expertize.

(5) Sprijinul tehnic constă în expertizarea de specialitate, elaborarea de documentații și asistență de profil pe parcursul executării lucrărilor de intervenții asupra monumentelor istorice.

(6) Sprijinul științific și tehnic este asigurat de către instituțiile abilitate prin prezenta lege, în conformitate cu prioritățile stabilite în strategia națională de protejare a monumentelor istorice.

(7) Proprietarii în cauză au dreptul să cunoască modul în care s-au utilizat sumele provenite de la bugetul de stat sau de la bugetele locale pentru lucrările privind protejarea monumentelor istorice deținute.

(8) În cazul în care statul sau autoritățile publice locale acordă sprijin material, acesta constă în furnizarea de materiale de construcții, echipamente, instalații și utilaje pentru executarea lucrărilor de intervenții asupra monumentelor istorice.

(9) În cazul în care statul sau autoritățile publice locale acordă sprijin financiar, acesta constă în acoperirea parțială sau totală a costurilor studiilor și documentațiilor tehnice, precum și a lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice.

Art.42.- (1) În cazul intervențiilor prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) asupra monumentelor istorice folosite ca locuințe, care sunt proprietatea persoanelor fizice, toate cheltuielile legate de îndeplinirea obligațiilor proprietarilor, prevăzute la art. 40 alin.(1) lit. b) și h), precum și cele care decurg din prevederile specifice cuprinse în „Obligația privind folosința monumentului istoric“, se suportă de către stat sau autoritățile administrației publice locale, după caz, în condițiile legii.

(2) Excepțiile și derogările de la prevederile alin.(1) sunt posibile numai pe baza unei convenții între părți.

Art.43.- (1) Contribuția financiară a statului, constând din sume alocate prin bugetul Ministerului Culturii cu destinația protejării monumentelor istorice, poate să acopere în întregime sau, respectiv, parțial, costul lucrărilor

de protejare pentru monumente istorice, în funcție de grupa în care acestea sunt înscrise în Lista Monumentelor Istorice.

(2) Contribuția financiară a consiliilor județene, municipale, orășenești și comunale, după caz, poate să acopere integral costul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice care fac parte din grupa B, precum și, individual sau cumulativ, costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice care fac parte din grupa A, aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.

(3) Contribuția financiară a statului și a autorităților administrației publice locale poate fi asigurată prin cofinanțare, precum și în parteneriat, inclusiv cu proprietarul sau cu alte persoane fizice sau juridice.

(4) Situațiile în care statul, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor menționate la alineatele de mai sus, proporția contribuției statului, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna, sunt stabilite prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și a Ministerului Finanțelor, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) În situațiile și condițiile prevăzute la alin. (4), la data alocării sprijinului financiar și în cuantumul contribuției statului sau a autorităților administrației publice locale, asupra imobilului monument istoric în cauză, se constituie o garanție imobiliară pentru o perioadă de 10 ani în favoarea statului sau, respectiv, a unităților administrativ-teritoriale.

(6) Garanția imobiliară prevăzută la alin. (5) se recuperează în totalitate de la beneficiarul contribuției statului sau, după caz, a autorităților administrației publice locale, împreună cu dobânzile aferente, în situația în care bunul în cauză a fost înstrăinat de către proprietar altei persoane decât statul sau autoritatea administrației publice locale, înainte de împlinirea a 10 ani de la constituirea garanției imobiliare.

(7) Constituirea garanției imobiliare în favoarea statului sau a unităților administrativ-teritoriale este scutită de taxa de timbru.

(8) La data împlinirii termenului de 10 ani, garanția imobiliară instituită asupra imobilului se stinge de drept.

Art.44.- (1) Pentru stimularea protejării monumentelor istorice, proprietarii, persoane fizice, care realizează pe cheltuială proprie, integral sau

parțial, lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum și acțiuni de animare culturală beneficiază, în condițiile legii, de reducerea de către autoritățile administrației publice locale a cuantumurilor impozitelor și a taxelor cuvenite bugetelor locale.

(2) Cheltuielile făcute în condițiile prevăzute la alin. (1) sunt deductibile din baza de impozitare pe venitul global, timp de 5 ani, în cuantum anual de 20% din valoarea acestora.

Art.45.- (1) Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți în totalitate de plata impozitului pe clădirile care sunt monumente istorice, cu excepția spațiilor în care se desfășoară activități economice sau comerciale, potrivit legii.

(2) Pentru suprafața ocupată la sol de către construcțiile care sunt monumente istorice, nu se plătește impozitul pe teren.

(3) Potrivit legii, consiliile locale pot reduce impozitul pe suprafețele neconstruite din terenurile cu regimul de monument istoric în funcție de suprafața afectată și perioada punerii monumentelor istorice la dispoziția publicului pentru vizitare.

Art.46.- (1) Este exonerată de plata taxelor de timbru persoana fizică sau juridică care dobândește prin moștenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat în scopul locuirii sau pentru activități necomerciale și care se angajează în scris, la serviciul descentralizat al Ministerului Culturii pe al cărui teritoriu de competență se află bunul imobil în cauză, să execute, în termen de 12 luni, lucrările de restaurare și consolidare stabilite prin documentație tehnică aprobată și avizată în condițiile legii.

(2) În situații justificate și cu avizul serviciului descentralizat al Ministerului Culturii, acest termen poate fi prelungit o singură dată cu încă 12 luni.

(3) În condițiile neîndeplinirii obligațiilor menționate la alin.(1) și asumate de către proprietar la dobândirea bunului, precum și în cazul înstrăinării bunului, înaintea efectuării sau încheierii lucrărilor de consolidare sau restaurare, taxa de timbru se recuperează prin Direcția Generală a Finanțelor Publice și Controlului Financiar al Statului, pe baza notei de constatare a serviciului descentralizat al Ministerului Culturii.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) se aplică și celor care dobândesc prin donație un bun imobil clasat ca monument istoric.

(5) Înstrăinarea cu titlu gratuit sau oneros către stat sau către unitățile administrativ-teritoriale a monumentelor istorice este scutită de plata taxelor de timbru.

Art.47.- Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți de plata taxei de autorizare a oricărei intervenții asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care utilizează bunul imobil numai pentru activități necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuire.

Art.48.- În condițiile legii, de prevederile art. 47 beneficiază și proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice pentru lucrările pe care le finanțează și care sunt necesare păstrării integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, așa cum sunt ele reglementate prin documentația de urbanism sau de amenajare a teritoriului aprobată pentru zona de protecție respectivă sau prin avizul serviciului descentralizat al Ministerului Culturii.

Capitolul II

Atribuțiile autorităților administrației publice locale

Art.49.- (1) În vederea protejării monumentelor istorice și a respectării prevederilor legale în acest domeniu, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții principale:

a) cooperează cu organisme de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;

b) asigură protejarea monumentelor istorice aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orașului sau comunei, precum și protejarea monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu alocând resurse financiare în acest scop;

c) cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

d) se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;

e) participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;

f) cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajarea teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;

g) iau măsurile tehnice și administrative necesare prevenirii degradării monumentelor istorice;

h) prevăd în structura aparatului propriu al autorităților administrației publice locale compartimente specializate sau, după caz, posturi sau sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire a zonelor protejate care conțin monumente istorice numai cu personal de specialitate atestat.

Art.50.- Pentru protejarea monumentelor istorice din unitatea administrativ-teritorială de responsabilitate, consiliile locale au următoarele atribuții:

a) colaborează în permanență cu serviciul descentralizat al Ministerului Culturii, furnizând acestuia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) asigură, în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale, elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor construite protejate care conțin monumente istorice;

c) elaborează și aprobă regulamentele de urbanism pentru aceste zone protejate pe baza avizului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau a Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice, după caz;

d) prevăd fondurile bugetare necesare, în termen de 12 luni de la clasarea siturilor ca monumente istorice, pentru elaborarea documentațiilor aferente de urbanism și amenajare a teritoriului;

e) asigură elaborarea și aprobă programe speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizelor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau a Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice, după caz;

f) la solicitarea serviciului descentralizat al Ministerului Culturii, împreună cu organele de poliție, iau măsura interzicerii circulației cu vehicule grele și a transportului de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;

g) colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale, în cazul în care monumentele istorice se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale.

Art.51.- Primarul are următoarele atribuții specifice:

a) la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare, verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și a îndeplinirii prevederilor din „Obligația privind folosința monumentului istoric“, conform prevederilor legale, și asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize;

b) ia măsuri ca pentru autorizarea construirii documentațiile tehnice ce se referă la intervenții asupra monumentelor istorice să fie prioritar analizate;

c) emite neîntârziat autorizația de construire, în conformitate cu avizul Ministerului Culturii, în vederea executării lucrărilor provizorii urgente de consolidare temporară și punere în siguranță a monumentelor istorice; valabilitatea autorizației de construire provizorie este de 6 luni, poate fi prelungită o singură dată cu încă 6 luni, și încetează odată cu eliberarea unei autorizații de construire sau desființare definitivă;

d) dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice, hotărăște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp serviciul descentralizat al Ministerului Culturii;

e) asigură prin aparatul propriu de specialitate și în colaborare cu serviciul descentralizat al Ministerului Culturii aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;

f) asigură prin intermediul gardienilor publici paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, precum și cea a monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând serviciului descentralizat al Ministerului Culturii, de urgență, orice nerespectare a legii.

g) asigură, cu serviciile publice de pompieri, acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

Art.52.- Consiliile județene și Consiliul general al municipiului București au următoarele atribuții:

a) cooperează cu serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii, asigurând comunicarea tuturor informațiilor referitoare la monumentele istorice aflate în teritoriul lor administrativ de competență și facilitează comunicare dintre serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii și consiliile locale ale orașelor și comunelor din teritoriul județului, respectiv ale sectoarelor, în cazul municipiului București;

b) inițiază, numai cu avizul obligatoriu al Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice, procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică în vederea protejării unor monumente istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice în grupa B, în situațiile și cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;

c) sprijină și îndrumă activitatea consiliilor locale ale comunelor sau ale orașelor care nu au organizat servicii în domeniu sau posturi specializate în aparatul propriu pentru protejarea monumentelor istorice înscrise în Lista Monumentelor Istorice în grupa B și aflate pe teritoriul administrativ al acestora.

TITLUL V

FINANȚAREA PROTEJĂRII MONUMENTELOR ISTORICE

Art.53.- (1) Finanțarea protejării monumentelor istorice se realizează prin bugetul de stat, prin bugetele locale, precum și de către proprietarii sau administratorii monumentelor istorice sau prin cofinanțare publică și privată.

(2) Lucrările de proiectare și de execuție care se efectuează la monumente istorice și care sunt finanțate din fonduri publice sunt supuse

regimului general de atribuire a lucrărilor publice, de proiectare și execuție, potrivit legii achizițiilor publice.

Art.54.- (1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să-și prevadă în bugetele proprii fondurile necesare în vederea protejării monumentelor istorice aflate în proprietate publică de interes local.

(2) Autoritățile publice centrale își prevăd în bugetele proprii fondurile aprobate prin bugetul de stat pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietate publică și în administrarea acestora.

(3) În bugetul Ministerului Culturii se prevăd:

a) credite bugetare necesare pentru monumentele istorice aflate în administrarea Eforiei Monumentelor Istorice;

b) credite bugetare necesare finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietate publică de interes național și local;

c) credite bugetare destinate finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietate privată.

Art.55.- (1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se instituie „Timbrul Monumentelor Istorice“, care este administrat în condițiile legii de către Ministerul Culturii, prin Eforia Monumentelor Istorice.

(2) Cuantumul Timbrului Monumentelor Istorice se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(3) Timbrul Monumentelor Istorice se aplică asupra:

a) cărților poștale ilustrate comercializate în România, reprezentând monumente istorice individualizate sau în ansambluri, prin imagini fotografice sau reprezentări grafice de interior sau exterior;

b) ghidurilor turistice comercializate în România și care prezintă teritoriul românesc cu localizarea monumentelor istorice de interes turistic;

c) casetelor video și compact discurilor comercializate în România și care prezintă monumente istorice;

d) biletelor de intrare, inclusiv taxelor de fotografiere sau filmare, pentru monumentele istorice puse la dispoziția publicului, în totalitate sau în parte, prin lucrări finanțate de la bugetul statului sau al autorităților administrației publice locale;

e) biletelor de intrare la manifestările culturale și sportive desfășurate în acele monumente și situri istorice care au fost protejate și puse la dispoziția publicului pentru vizitare prin fonduri de la bugetul statului sau al autorităților administrației publice locale.

(4) Timbrul Monumentelor Istorice se percepe de la editorii cărților poștale ilustrate, ghidurilor turistice, casetelor video, compact discurilor, după caz, sau de la proprietarii sau administratorii monumentelor istorice, care realizează venituri din activitățile menționate la alin.(3).

(5) Modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere ale sumelor rezultate din aplicarea Timbrului Monumentelor Istorice se stabilesc prin norme metodologice elaborate de Ministerul Culturii, avizate de Ministerul Finanțelor și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art.56.- Fondurile obținute din aplicarea Timbrului Monumentelor Istorice se utilizează de către Eforia Monumentelor Istorice în mod exclusiv pentru :

a) acordarea de credite în condițiile art. 31, alin 3 lit. a) și b), cu prioritate pentru proprietarii sau administratorii care pun la dispoziția publicului monumentele istorice pentru vizitare și pentru programe de animare culturală;

b) finanțarea unor lucrări necesare pregătirii pentru vizitare, precum și pentru realizarea unor lucrări sau programe de animare culturală a monumentelor istorice;

c) organizarea de manifestări culturale, științifice și de popularizare a monumentelor istorice, în cooperare cu proprietarii sau administratorii lor.

TITLUL VI SANCTIUNI

Art.57.- Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Art.58.- (1) Desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice constituie infracțiune și se sancționează conform legii penale.

(2) În cazul degradării monumentelor istorice, se poate aplica și măsura corelativă a obligării făptuitorului la restaurarea părților de monument istoric pe care l-a degradat, pe baza avizului organismelor de specialitate prevăzute în prezenta lege.

Art.59.- (1) Constituie contravenții la regimul de protecție al monumentelor istorice următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) declanșarea procedurii de expropriere a monumentelor istorice fără avizul Ministerului Culturii;

b) modificarea, desființarea sau strămutarea unui imobil, fără avizul Ministerului Culturii, după declanșarea procedurii de clasare;

c) încălcarea de către proprietar a obligațiilor prevăzute la art. 40 din prezenta lege;

d) neaplicarea și nevirarea Timbrului Monumentelor Istorice, în condițiile prevăzute de art. 55 din prezenta lege;

e) încălcarea prevederilor art. 64 de către proprietar sau de către titularul dreptului de administrare a imobilelor menționate la articolul respectiv.

(2) Contravențiile prevăzute la litera b) se sancționează cu amendă de la 10 milioane lei la 50 de milioane lei, iar cele de la literele a), c), d), și e), se sancționează cu amendă de la 3 milioane lei la 30 milioane lei.

(3) Contravențiile la regimul de protejare a monumentelor istorice sunt imprescriptibile.

Art.60.- (1) Contravențiile se constată și amenzile se aplică de specialiștii serviciilor descentralizate ale Ministerului Culturii, de împuterniciții Ministerului Culturii, de inspectorii teritoriali ai Inspecției de Stat în Construcții, Urbanism și Amenajarea Teritoriului sau de inspectorii Ministerului Finanțelor, după caz.

(2) Pentru contravențiile prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. b) și c), constatarea și aplicarea amenzii se pot face și de către primar, președintele

consiliului județean și împuterniciții acestora sau de către organele de poliție, după caz.

Art.61.- Contravențiilor prevăzute în art.59 le sunt aplicabile dispozițiile Legi nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL VII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art.62.- Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric conform art.9 din prezenta lege, se consideră ca zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m, în localități urbane; 200 de m în localități rurale și 500 de m în afara localităților, măsurați de la limita exterioară, de jur împrejurul monumentului istoric.

Art.63.- (1) Lista Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, aprobată de către Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, în 1991-1992, rămâne în vigoare și produce efecte ca atare timp de maximum 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, perioadă în care aceasta va fi reactualizată conform art. 3, art. 8 și art. 22.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciile descentralizate ale Ministerului Culturii sunt obligate să încunoștiințeze, în scris, proprietarii sau titularii de drepturi reale asupra monumentelor istorice despre obligațiile ce le revin prin lege, ca urmare a regimului juridic special al bunurilor imobile în cauză.

Art.64.- Înstrăinarea cu orice titlu a unui monument istoric se face numai după emiterea, în condițiile legii, către proprietar a „Obligației privind folosința monumentului istoric”; proprietarii de construcții și terenuri clasate ca monument istoric, iar pentru imobilele care fac obiectul Legii nr.112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, titularii dreptului de administrare, și care nu dispun, la data înstrăinării, de „Obligația privind folosința monumentului istoric”, sunt obligați să solicite emiterea sa ori, până la aprobarea metodologiei prevăzută la art. 17 alin. (3) din prezenta lege, să

obține avizul de folosință de la serviciul descentralizat al Ministerului Culturii.

Art.65.- La data intrării în vigoare a prezentei legi orice prevederi contrare se abrogă.

Art.I.- La data intrării în vigoare a prezentei legi, art. 10, alin. (2) din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, se modifică după cum urmează:

„Sunt, de asemenea, exceptate de la vânzare locuințele care au avut destinația de case de oaspeți, de protocol, precum și cele folosite ca reședințe pentru foștii și actualii demnitari.”

Art.II.- La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea privind impozitele și taxele locale nr. 27/1994, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273 din 22 iulie 1998, se modifică astfel:

1. Titlul capitolului VIII va avea următorul cuprins:

„Taxa pentru șederea în stațiunile turistice și în sate și orașe istorice“.

2. Art. 46 va avea următorul cuprins:

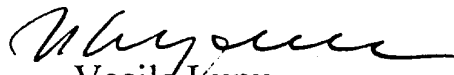
„Art. 46. - Pentru șederea pe o durată mai mare de 48 de ore în stațiunile turistice sau în localitățile declarate conform legii „Oraș istoric“ sau „Sat istoric“, consiliile locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, după caz, stabilesc taxa pentru șederea în respectivele stațiuni turistice sau localități istorice.”

3. Art. 48 va avea următorul cuprins:

„Art. 48.- Taxa pentru șederea în stațiunile turistice sau în orașele sau satele istorice se încasează de către persoanele juridice prin intermediul cărora se realizează cazarea sau se face tratamentul balnear o dată cu luarea în evidență a turiștilor și se varsă la bugetul local în termen de 10 zile de la aceasta dată.”

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 20 iunie 2000, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vasile Lupu